

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA KLASY V

1. Uczniowie na lekcji języka polskiego korzystają z podręczników i ćwiczeń z wydawnictwa GWO.
2. Wymagany jest zeszyt w linie dowolnego formatu.
3. Efekty pracy mogą być oceniane między innymi za pomocą (+) i (-) . Plusy i minusy sumują się: trzy plusy (stopień celujący), trzy minusy (stopień niedostateczny).
- 4 Na początku roku szkolnego uczniowie otrzymują wykaz lektur omawianych w danym roku szkolnym. Nauczyciel przekazuje uczniom informację na temat terminu rozpoczęcia omawiania lektury najpóźniej 4 tygodnie wcześniej.
5. Testy, prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe i zapowiadane będą z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Uczeń nieobecny w szkole w dniu, w którym pisano pracę klasową, test lub sprawdzian jest zobowiązany napisać go w ciągu 14 dni następujących po jego powrocie do szkoły. W tym czasie powinien ustalić z nauczycielem czas i miejsce napisania zaległej pracy. W przypadku gdy uczeń tego nie zrobi, otrzymuje punkty ujemne z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania i pisze zaległą pracę na najbliższej lekcji przedmiotowej.
6. Kartkówki mogą być niezapowiedziane i sprawdzają wiedzę z ostatnich trzech lekcji.
7. Formy aktywności wraz z ich wagami:
 - a) waga 5: prace klasowe, testy, projekt edukacyjny, uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
 - b) waga 3: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, praca wykonywana na lekcji,
 - c) waga 1: aktywność.
8. Uczeń ma prawo poprawić każdy stopień. Poprawa stopni jest dobrowolna. Termin poprawy wyznacza nauczyciel.
9. Uczeń ma prawo do trzykrotnego, w ciągu semestru, braku przygotowania do zajęć. Zgłasza ten fakt nauczycielowi podczas sprawdzania obecności. Nauczyciel odnotowuje ten fakt znakiem „np”. Konsekwencją następnym nieprzygotowań jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.
10. Każdorazowy brak zadania (oprócz wcześniejszego zgłoszenia nieprzygotowania) jest odnotowywany w dzienniku znakiem “bz”, a konsekwencją jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.
10. Ustala się następujące progi procentowe dla poszczególnych stopni:
 - 100 – 99 % - celujący (6)
 - 98 - 97 % - celujący minus (6-)
 - 96 – 94 % - bardzo dobry plus (5+)
 - 93 – 91 % - bardzo dobry (5)
 - 90 – 89 % - bardzo dobry minus (5-)
 - 88 – 85 % - dobry plus (4+)
 - 84- 74 % - dobry (4)
 - 73 – 71 % - dobry minus (4-)
 - 70 – 65 % - dostateczny plus (3+)
 - 64 – 54 % - dostateczny (3)
 - 53 – 50 % - dostateczny minus (3-)
 - 49- 45 %- dopuszczający plus (2+)
 - 44 – 38 % - dopuszczający (2)
 - 37 – 30 % - dopuszczający (2-)
 - 29 – 20 %- niedostateczny (1+)
 - 19 – 0% - niedostateczny (1)

Kategorie celów nauczania:

- A – zapamiętanie wiadomości
- B – rozumienie wiadomości
- C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych

D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych

Poziomy wymagań a ocena szkolna: Wyróżnia się następujące wymagania programowe:

PODSTAWOWE: A – zapamiętanie wiadomości B – rozumienie wiadomości C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych [konieczne (K), podstawowe (P), rozszerzające (R)]

PONADPODSTAWOWE: D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych [dopełniające (D) i wykraczające (W)]

Wymagania **konieczne (K)** obejmują wiadomości i umiejętności umożliwiające dalszą naukę, bez których uczeń nie będzie w stanie zrozumieć kolejnych zagadnień omawianych podczas lekcji i wykonywać prostych zadań nawiązujących do sytuacji z życia codziennego.

Wymagania **podstawowe (P)** obejmują wymagania z poziomu K oraz wiadomości stosunkowo łatwe do opanowania, przydatne w życiu codziennym, bez których nie jest możliwe kontynuowanie nauki.

Wymagania **rozszerzające (R)** obejmują wymagania z poziomów K i P oraz wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, dotyczące zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych, przydatnych na kolejnych poziomach kształcenia.

Wymagania **dopełniające (D)** obejmują wymagania z poziomów K, P i R oraz wiadomości i umiejętności złożone dotyczące zadań problemowych o wyższym stopniu trudności.

Wymagania **wykraczające (W)** obejmują stosowanie znanych wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych.

Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

- ocena dopuszczająca – wymagania z poziomu K,
- ocena dostateczna – wymagania z poziomów K i P,
- ocena dobra – wymagania z poziomów: K, P i R,
- ocena bardzo dobra – wymagania z poziomów: K, P, R i D,
- ocena celująca – wymagania z poziomów: K, P, R, D i W.

Dla uczniów z obniżonymi (z opinią o dostosowaniu do indywidualnych potrzeb): treści podstawy programowej są takie same jak dla pozostałych uczniów; dostosowane są warunki ich prezentowania.

Temat/dział	Wymagania na poszczególne oceny				
	Dopuszczająca [2]	Dostateczna [3]	Dobra [4]	Bardzo dobra [5]	Celująca [6]
	Uczeń potrafi:				
I. Kształcenie literackie i kulturowe	ŚLUCHANIE <ul style="list-style-type: none"> • skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób, rozumie ogólny sens słuchanych utworów, rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów • wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym 	ŚLUCHANIE <ul style="list-style-type: none"> • słucha innych ze zrozumieniem, uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada • wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, 	ŚLUCHANIE <ul style="list-style-type: none"> • koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów • wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w 	ŚLUCHANIE <ul style="list-style-type: none"> • przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi • samodzielnie i krytycznie wybiera różnorodne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie dostosowanej do potrzeb (np. plan, tabela, schemat, kilkudzaniowa 	ŚLUCHANIE <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje i wyjaśnia przerośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich CZYTANIE <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie czyta ze

	<p>tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, rozpoznaje proste intencje nadawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny, zaproszenie wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich fragmentach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost odczytuje informacje zamieszczone na przykład w słowniczku przy tekście, przy obrazie rozumie ogólny sens czytanych utworów czyta teksty płynnie, stara się czytać je poprawnie pod względem artykulacyjnym 	<p>tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi, rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów</p> <ul style="list-style-type: none"> powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, formułuje pytania <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w omawianych w klasie tekstach literackich oraz sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia rozpoznaje dosłowne intencje nadawcy przyczcza informacje z odpowiednich fragmentów przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost określa temat i główną 	<p>formie tabeli, schematu, punktów, kilkudzaniowej wypowiedzi, rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od mniej ważnych na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: pisze plan, formułuje pytania właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> krótko charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich oraz identyfikuje nadawcę i odbiorcę w sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia rozpoznaje dosłowne i symboliczne intencje nadawcy przyczcza informacje zawarte w tekście, wyszukuje w wypowiedzi 	<p>wypowiedź), rozpoznaje nastrój i nazywa intencje nadawcy komunikatu</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje i omawia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich wyraża spójne zdanie na temat wysłuchanego komunikatu <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w tekstach literackich oraz identyfikuje nadawcę i odbiorcę w sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia wyjaśnia dosłowne i symboliczne intencje nadawcy przyczcza i wyjaśnia informacje w tekście, wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi na przykład opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakty od opinii i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych, dokonuje selekcji materiału na 	<p>zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych, samodzielnych wypowiedzi odczytuje głośno i wygłasza z pamięci twory poetyckie i prozatorskie oraz je interpretuje <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> wybiera i twórczo wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym szuka inspiracji do wzbogacenia swoich tekstów w słownikach wyrazów bliskoznacznych
--	--	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • stara się poprawnie akcentować wyrazy • samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela lub uczniów wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami • rozpoznaje następujące formy wypowiedzi: życzenia, ogłoszenie, instrukcję, przepis • wybiera najważniejsze informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jakiego typu informacje znajdują się w słowniku ortograficznym, słowniku wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny • potrafi sprawdzać pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym • pod kierunkiem nauczyciela odszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych i sprawdza użycie związków w słowniku poprawnej polszczyzny 	<p>myśl tekstu, zwłaszcza na poziomie dosłownym</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym • poprawnie akcentuje i artykułuje większość wyrazów, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów • w prostych tekstach oddziela fakty od opinii • wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami • rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu • wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdza pisownię 	<p>informacje wyrażone pośrednio</p> <ul style="list-style-type: none"> • oddziela informacje ważne od drugorzędnych, fakt od opinii • omawia temat i główną myśl na poziomie dosłownym, formułuje ogólne wnioski, próbuje omówić je na poziomie przenośnym • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, stara się interpretować je głosowo • głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji, akcentowania i intonacji • wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i rozumie ich funkcję, posługuje się akapitami • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach, listach oficjalnych, dziennikach, pamiętnikach, 	<p>podstawie faktów i opinii zawartych w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • szczegółowo omawia temat i główną myśl tekstu na poziomie dosłownym i przenośnym • czyta teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, interpretuje je głosowo, zwracając uwagę na przykład na wyrażane emocje i interpunkcję • głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu; poprawnie akcentuje wyrazy, również te, które w języku polskim akcentuje się nietypowo • ma świadomość konstrukcji wypowiedzi, rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • świadomie posługuje się akapitami w celu oddzielania od siebie poszczególnych zagadnień • płynnie oddziela fakty od opinii w dłuższych tekstach • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w 	<p>i poprawnej polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o czystość i poprawność swojej wypowiedzi, korzystając z różnych źródeł: słowników, poradników, audycji radiowych i programów telewizyjnych <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcje analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich • wskazuje elementy mitu, bajki, przypowieści w innych tekstach kultury • dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam • odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość
--	---	---	--	--	--

	<p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • mówi o swoich reakcjach czytelnicznych • dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce • z pomocą nauczyciela wskazuje apostrofę, powtórzenia, zdrobnienia, obrazy poetyckie, uosobienie, ożywienie, wyraz dźwiękonaśladowczy • zna pojęcia: <i>autor</i>, <i>adresat</i> i <i>bohater wiersza</i> • odróżnia teksty użytkowe od literackich • odróżnia utwory pisane wierszem i prozą • krótko mówi o wybranych elementach świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: bohater, akcja, wątek, fabuła, wie, czym jest punkt kulminacyjny • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator) • rozpoznaje na znanych z lekcji tekstach mit, bajkę, przypowieść i nowelę, podaje z pomocą nauczyciela ich główne cechy 	<p>wyrazu w słowniku ortograficznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wybrać odpowiednie informacje ze słownika wyrazów bliskoznacznych, słownika poprawnej polszczyzny, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje reakcje czytelniczne • nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich: apostrofa, powtórzenia, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, podmiot liryczny, (także zbiorowy), wyraz dźwiękonaśladowczy • z niewielką pomocą nauczyciela odróżnia autora, adresata i bohatera wiersza • dostrzega funkcję obrazowania poetyckiego w liryce 	<p>relacjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • w razie potrzeby sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym • wybiera informacje z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych • samodzielnie korzysta ze słowników wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa i uzasadnia swoje 	<p>życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach, listach oficjalnych, dziennikach i pamiętnikach</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje i twórczo wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce • wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi <p>DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematycznie korzysta ze słownika ortograficznego • wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami • świadomie używa słowników wyrazów bliskoznacznych i poprawnej polszczyzny w celu wzbogacenia warstwy językowej tekstu <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • swobodnie opowiada o 	
--	--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>morał</i>, wyjaśnia go z pomocą nauczyciela • zna pojęcia: <i>wers</i>, <i>zwrotka</i>, <i>rym</i>, <i>refren</i>, <i>rytm</i> • wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury • przypisuje podstawowe cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość • z pomocą nauczyciela podejmuje próby odczytania sensu metaforycznego utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) i użytkowe • określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: wątek, akcja, fabuła, punkt kulminacyjny • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego • wskazuje cechy mitu, bajki, przypowieści i noweli w utworze • samodzielnie cytuje <i>morał</i> bajki i sens przypowieści • rozpoznaje elementy rytmu: <i>wers</i>, <i>zwrotkę</i>, <i>rym</i>, <i>refren</i> • wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury, odczytuje je na poziomie dosłownym 	<p>reakcje czytelnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w omawianych tekstach apostrofy, powtórzenia, zdrobnienia, uosobienia, ożywienia, obrazy poetyckie, wyrazy dźwiękonaśladowcze i objaśnia ich znaczenie • rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza • wskazuje obrazy poetyckie w liryce i rozumie ich funkcję • wskazuje cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: narrator, akcja, fabuła, wątek, punkt kulminacyjny • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora pierwszo- i trzecioosobowego • identyfikuje mit, bajkę, przypowieść i nowelę, wskazuje ich cechy • przytacza i parafrazuje 	<p>swoich reakcjach</p> <p>czytelniczych, nazywa je, uzasadnia; ocenia i opisuje utwór, konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w utworze poetyckim apostrofy, powtórzenia, zdrobnienia, uosobienia, ożywienia, obrazy poetyckie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, objaśnia ich funkcję i znaczenie przenośne • rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza, nie utożsamiając ich ze sobą; wykorzystuje wiedzę na temat podmiotu lirycznego, adresata i bohatera wiersza do interpretacji utworu • szczegółowo omawia obrazy poetyckie w wierszu i ich funkcję w utworze • szczegółowo omawia cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe <ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcję analizowanych elementów 	
--	--	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: <i>gra aktorska</i>, <i>reżyser</i>, <i>adaptacja</i>, <i>ekranizacja</i>, a także odmiany filmu • przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość • opowiada, streszcza przeczytane teksty, odczytuje sens omawianych utworów na poziomie metaforycznym 	<p>morał bajki, odczytuje przesłanie utworu, np. przypowieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu, refrenu • wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury, omawia je na poziomie dosłownym i próbuje je zinterpretować • używa pojęć: <i>gra aktorska</i>, <i>reżyser</i>, <i>adaptacja</i>, <i>ekranizacja</i>, <i>kadr</i>, <i>ujęcie</i>, a także zna odmiany filmu, wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia różne gatunki filmowe • charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość • odczytuje sens analizowanych utworów na poziomie semantycznym (dosłownym), a z niewielką pomocą nauczyciela – na poziomie przenośnym 	<p>Świata przedstawionego w utworze epickim</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje mit, bajkę, przypowieść i nowelę, szczegółowo omawia ich cechy • rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator), rozpoznaje narratora trzecioosobowego i dostrzega różnice między narracją pierwszo- i trzecioosobową • objaśnia morał bajki na poziomie metaforycznym, samodzielnie odczytuje przesłanie utworu, np. przypowieści • rozumie funkcję: wersu, zwrotki, rymu, refrenu w ukształtowaniu brzmieniowej warstwy tekstu • wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie i film spośród innych przekazów i tekstów kultury, interpretuje je na poziomie dosłownym i przenośnym 	
--	--	---	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> wskazuje neologizmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do różnych wartości samodzielnie odczytuje sens utworów na poziomie dosłownym i przenośnym rozumie pojęcie <i>neologizm</i>, wskazuje neologizmy w tekście, rozumie zasady ich tworzenia 	
II. Tworzenie wypowiedzi	MÓWIENIE <ul style="list-style-type: none"> nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem, stosuje się do podstawowych reguł grzecznościowych właściwych podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do typowej sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie formuluje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym, stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym mówi na temat, opowiada o 	MÓWIENIE <ul style="list-style-type: none"> świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej, stosując się do reguł grzecznościowych; używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych w typowych sytuacjach dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi 	MÓWIENIE <ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne, logiczne zdanie w rozmowie, stosując się do reguł grzecznościowych; używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie w typowych sytuacjach dobiera różne rodzaje wypowiedzi prostych i rozwiniętych, 	MÓWIENIE <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych, świadomie używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnorodnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	MÓWIENIE <ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie piątej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych

	<p>obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada komunikaty zawierające proste informacje wyraża wprost swoje intencje w kilku zdaniach opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, postać, zwierzę itp. wygłasza tekst utworu z pamięci posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) stara się poprawnie wymawiać i akcentować wyrazy składa skonwencjonalizowane życzenia, tworzy w punktach krótką wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, dwukropek przy wyliczeniu, przecinek, myślnik w zapisie dialogu; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu poprawnie zapisuje głoski miękkie zna i próbuje stosować 	<p>prosty i rozwiniętych, wypowiedzenia</p> <p>oznajmujące, pytające i rozkazujące</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania otwarte udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych wypowiada się w logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą, filmem itp. wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, zdaje relację z wydarzenia opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni; krótko, ale w sposób uporządkowany opisuje postać, zwierzę, przedmiot itp. 	<p>wypowiedzenia</p> <p>oznajmujące, pytające i rozkazujące, świadomie dobiera intonację zdaniową</p> <ul style="list-style-type: none"> udziela odpowiedzi w formie krótkiej, sensownej wypowiedzi łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe w zdaniu wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, przysłówka, liczebnika i czasownika gromadzi wyrazy określające i nazywające na przykład cechy wyglądu i charakteru wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe aktywnie uczestniczy w 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym, świadomie dobiera intonację zdaniową, poprawnie stosuje formy czasownika w różnych trybach, w zależności od kontekstu i adresata wypowiedzi w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje poprawny język, bogate słownictwo oraz frazeologizmy związane z omawianą tematyką w sposób przemyślany i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując bogate i właściwe tematowi słownictwo oraz słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści wygłaszanych z pamięci lub recytowanych utworów 	<p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi
--	--	---	--	---	---

	<p>podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó-u, rz-ż, ch-h</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe zasady dotyczące pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i czasownikami • odróżnia nazwy własne od pospolitych i stara się stosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • zna i próbuje stosować podstawowe zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego, dziennika, pamiętnika, notatki, streszczenia • z pomocą nauczyciela zapisuje list oficjalny, wywiad, plan ramowy i szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartki z dziennika i pamiętnika, notatkę i streszczenie • pisze krótkie opowiadanie odtwórcze i twórcze, dba o następstwo zdarzeń • tworzy kilkudzaniowy opis 	<ul style="list-style-type: none"> • recytuje utwory poetyckie, oddając jego ogólny nastrój i sens • stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych • składa życzenia, tworzy krótką wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym • dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, z reguły stosuje poprawne związki wyrazowe • posługuje się środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, najczęściej stosuje podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące używania przecinka (np. 	<p>rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami</p> <ul style="list-style-type: none"> • w sposób logiczny i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, przedmiot, obraz, ilustrację, plakat, stosując właściwe tematu słownictwo oraz słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć • wygłasza z pamięci teksty poetyckie, posługując się pauzą, barwą głosu • świadomie posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem) • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń • składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od metaforycznych i objaśnia znaczenia metaforyczne • dobiera i stosuje w swoich 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania • swobodnie dobiera i stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne oraz poprawne związki wyrazowe • świadomie wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów (również akcentowanych nietypowo) i intonowania wypowiedzeń • składa pomysłowe życzenia, tworzy precyzyjną wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry • dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, systematycznie stosuje poznane reguły interpunkcyjne, stosuje w swoich pracach dwukropek, 	
--	---	--	---	--	--

	<p>obrazu, rzeźby i plakatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się stosować akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi • stara się, by wypowiedzi były czytelne • konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logicznym, stara się, by były one poprawne pod względem językowym <p>przepisuje cytaty w cudzysłowie</p>	<p>przecinek przy wymienianiu) i dwukropka, myślnika w zapisie dialogu; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i najczęściej stosuje podstawowe zasady dotyczące pisowni ó-u, rz-ż, ch-h, pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i czasownikami, cząstki <i>-by</i> z czasownikami • potrafi wymienić najważniejsze wyjątki od poznanych reguł ortograficznych • odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • zna i stosuje podstawowe zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, 	<p>wypowiedziach wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne oraz poprawne związki wyrazowe</p> <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, stosuje w większości typowych sytuacji w swoich pracach podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące przecinka (np. przecinek przy wymienianiu oraz przed wybranymi zaimkami), dwukropka, myślnika; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu • poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó-u, rz-ż, ch-h, <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, <i>-by</i> z czasownikami i interpunkcji oraz potrafi je 	<p>myślnik, wielokropek, średnik; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu</p> <ul style="list-style-type: none"> • komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów; płynnie stosuje poznane reguły ortograficzne, zna i stosuje wyjątki od nich • bezbłędnie odróżnia nazwy własne od pospolitych i bezbłędnie stosuje zasady dotyczące pisowni wielką literą • pisze bezbłędnie pod względem kompozycyjnym i treściowym list oficjalny, wywiad, ramowy i szczegółowy plan wypowiedzi, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, dziennik, pamiętnik, notatkę biograficzną, streszczenie • zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, list oficjalny, wywiad, plan ramowy i szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartkę 	
--	---	---	--	---	--

		<p>ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego, dziennika, pamiętnika notatki, streszczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje, uwzględniając większość niezbędnych elementów, krótki list oficjalny, kilkudzaniowy wywiad, plan ramowy i (z pomocą nauczyciela) szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę (np. w tabeli) i proste krótkie streszczenie • układa opowiadanie odtwórcze i twórcze, zachowując właściwą kolejność zdarzeń, wprowadza podstawowe elementy opisu świata przedstawionego • tworzy na ogół poprawny opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w 	<p>zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach neutralnych i zdrobnieniach)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje wyjątki od poznanych reguł ortograficznych • odróżnia nazwy własne od pospolitych i stosuje odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • zna i stosuje zasady układu graficznego listu oficjalnego, wywiadu, ramowego i szczegółowego planu wypowiedzi, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji, przepisu kulinarnego, dziennika, pamiętnika, notatki, streszczenia • zapisuje, uwzględniając wszystkie niezbędne elementy, list oficjalny, wywiad, plan ramowy i szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę (w różnych 	<p>z dziennika i pamiętnika, notatkę biograficzną (w różnych formach) i streszczenie, dba o ciekawą formę swojego tekstu i/lub rzetelność zawartych w nim danych</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa szczegółowe/pomysłowe, wyczerpujące, poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, list z perspektywy bohatera, list oficjalny, streszcza przeczytane utwory literackie, zachowując porządek chronologiczny i uwzględniając hierarchię wydarzeń • świadomie wprowadza dialog do opowiadania jako element rozbudowanej kompozycji, wprowadza inne formy wypowiedzi, np. opisu, charakterystyki bezpośredniej, świadomie stara się różnicować język bohaterów i narratora • w wypowiedziach pisemnych konsekwentnie stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) • zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi, dba, aby zapis jego 	
--	--	--	--	---	--

		<p>przeźreni</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje co najmniej trzy akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) • na ogół zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi • konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym • używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych • w zależności od adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • stara się dostrzegać błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawiać • wyszukuje cytaty i 	<p>formach) i streszczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa spójne, uporządkowane pod względem chronologicznym poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, stara się, aby były one wiernie utworowi / pomysłowe, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki, przymyki i wyrażenia przymkowe; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń, wprowadza dialog, a także elementy innych form wypowiedzi, np. opis • stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi • w sposób uporządkowany opisuje obraz, ilustrację, plakat, rzeźbę, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć • zachowuje estetykę zapisu 	<p>wypowiedzi ułatwia odbiorcy jej czytanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy szczegółowy, dobrze skomponowany opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując właściwe danej dziedzinie szuki nazewnictwo i słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć • uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo, frazeologizmy związane z omawianą tematyką; jego język jest poprawny • dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, stylistycznym i treściowym • sprawnie wyszukuje cytaty, zapisuje je w cudzysłowie, szczególnie dba o całkowicie wierny zapis cytatu, potrafi płynnie wprowadzić cytat do 	
--	--	---	---	--	--

		zapisuje je w cudzysłowie	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników i przyimków współrzędne i podrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji • w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika we wszystkich trybach • w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy na przykład charakteru na podstawie zachowań i postaw • dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia • sprawnie wyszukuje cytaty, zapisuje je w cudzysłowie i wprowadza do swojego tekstu 	własnego tekstu	
III. Kształcenie językowe	Zna podstawową wiedzę językową w zakresie:	W typowych sytuacjach stosuje wiedzę językową w zakresie:	Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:	Sprawnie stosuje i wykorzystuje wiedzę językową w zakresie:	Świadomie stosuje i twórczo wykorzystuje wiedzę językową w

	<ul style="list-style-type: none"> • słownictwa (np. rozpoznaje zdrobnienia, potrafi dobrać parami wyrazy bliskoznaczne, stara się tworzyć poprawne związki wyrazowe) • składni – konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, złożone i równoważnik zdania, wskazuje podmiot i orzeczenie w typowym zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające, neutralne i wykrzyknikowe, wskazuje w zdaniu wyrazy, które łączą się ze sobą, rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika • fleksji – odmienia według wzoru lub z niewielką pomocą nauczyciela rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek, potrafi podać przykłady zaimków, wskazuje czasowniki w różnych czasach, trybach, rzeczowniki własne i pospolite, przymiotniki, przysłówki i zaimki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa 	<ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – wykorzystuje zdrobnienia, wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy poprawne związki wyrazowe • składni – rozpoznaje i konstruuje zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone i równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych; neutralnych, wskazuje podmiot i orzeczenie, łączy w związki wyrazowe wyrazy w zdaniu, rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika, konstruuje wykres zdania pojedynczego • fleksji – rozpoznaje i odmienia typowe rzeczowniki (własne, 	<ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – wzbogaca tworzony tekst na przykład zdrobnieniami, wyrazami bliskoznacznymi, przeciwstawnymi, związkami frazeologicznymi • składni – rozpoznaje i stosuje różnorodne typy zdań: pojedynczych i złożonych oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, neutralnych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; wskazuje podmiot i orzeczenie, buduje spójne zdania pojedyncze, w których poprawnie łączy w związki wszystkie wyrazy; wzbogaca 	<ul style="list-style-type: none"> • słownictwa – dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, samodzielnie dobiera zdrobnienia, wyrazy bliskoznaczne, przeciwstawne i frazeologizmy, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej • składni – swobodnie rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot i orzeczenie, tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, wzbogaca zdania, dodając przydawki, dopełnienia i okoliczniki, dba o poprawne łączenie wyrazów w związki i interpunkcję wypowiedzeń złożonych) • fleksji – rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, bezbłędnie określa 	<p>zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>formę odmiennych części mowy, stopniuje przymiotniki i przysłówki, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>), przyimek, partykułę i wykrzyknik</p> <p>fonetyki – zna alfabet, odróżnia głoskę od litery, z pomocą nauczyciela dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne, podaje przykłady głosek ustnych i nosowych, dzieli wyrazy znane z lekcji na głoski, dzieli wyrazy litery i sylaby, zna podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować</p>	<p>pospolite), czasowniki, przymiotniki, liczebniki, zaimki, określa formę gramatyczną czasowników w różnych czasach, trybach, rozpoznaje na typowych przykładach typy liczebników, podaje przykłady zaimków i wyjaśnia ich funkcję, oddziela temat od końcówki w typowych wyrazach odmiennych, stopniuje przymiotniki i przysłówki, używa przyimków do określenia relacji czasowych i przestrzennych; poprawnie zapisuje czasowniki z cząstką <i>-by</i>, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>), stosuje wykrzykniki i partykuły, rozpoznaje zaimki w tekście)</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyki – zna alfabet, wyjaśnia różnicę między głoską a literą, dzieli 	<p>zdania, dodając przdawki, dopełnienia i okoliczniki; poprawnie rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, tworząc wykres zdania pojedynczego, stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • fleksji – rozpoznaje i poprawnie odmienia typowe rzeczowniki (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne), czasowniki, przymiotniki, liczebniki, zaimki i określa ich formę, rozpoznaje czasy i typy liczebników, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>), wskazuje zaimki w tekście, podaje ich przykłady, wyjaśnia ich funkcję i stosuje je w celu uniknięcia powtórzeń, poprawnie 	<p>formę odmiennych części mowy, w tym poprawnie rozpoznaje i odmienia rzeczowniki (własne, pospolite, konkretne, abstrakcyjne), stosuje formy różnych czasów i trybów czasownika, typy liczebnika, zaimki, rozpoznaje formy nieosobowe czasownika (bezokolicznik, formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>), zastępuje rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki i liczebniki odpowiednimi zaimkami, poprawnie stosuje krótsze i dłuższe formy zaimków, wykorzystuje wiedzę o obocznościach w odmianie wyrazów do pisowni poprawnej pod względem ortograficznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyki – biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów, stosuje w praktyce wszystkie poznane zasady akcentowania wyrazów 	
--	--	--	--	--	--

		<p>wyrazy na głoski, litery i sylaby, dzieli głoski na twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe, potrafi je nazywać, wykorzystuje wiedzę na temat rozbieżności między mową a pismem do poprawnego zapisywania wyrazów, zna i stosuje podstawowe reguły akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować</p>	<p>używa krótszych i dłuższych form zaimków, używa odmiennych części mowy w poprawnych formach</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyki – stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby, a także różnic między pisownią i wymową w poprawnym ich zapisie, bezbłędnie dzieli głoski na ustne, nosowe, twarde, miękkie, dźwięczne, bezdźwięczne, dzieli na głoski wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów w języku polskim 	
--	--	---	--	--

Opracowanie:
Zespół nauczycieli języka polskiego